

eller de Mænd, der nu sidde i Høiesteret, blive afløste af Andre, saa at Bestemmelsen lidt efter lidt faaer sin fulde Virkning. Det vil ogsaa blive muligt at tillempe Ansørelsen af Grundene efter Arbeidets Beskaffenhed: er Høiesteret overløst med Arbejde, saa er det ganske naturligt, at Forbringerne ville blive fyldestgjorte mindre tilfredsstillende, medens man, naar der er mindre Arbejde, kan vente mere omstændelige og nøiagtige Præmisser. Men under alle Omstændigheder er det ikke os, der skulle udføre Loven, vi have ifkun at spørge: om det i og for sig er en rigtig og forstandig Bestemmelse, at de Grunde, hvor efter der dømmes, angives. Herefter beder jeg Dem fornemmelig at betragte Lovforslaget, derpaa beder jeg Dem at fæste Deres Opmærksomhed.

Justitsministeren: Det Spørgsmaal, som her foreligger, har allerede i en Række af Aar været gjort til Gjenstand for Behandling saavel her som i Norge, hvis Høiesteret ved Rigernes Adskillelse blev indrettet efter Mønster af den danske Høiesteret. Saaledes som den ærede Taler bemærkede, har Sagen her navnlig været til Forhandling i den Bisborgske Standerforsamling, nemlig i Aarene 1842 og 44; begge Gange var det den samme Mand, som indbragte Forslaget, og begge Gange var Forslaget det samme, idet det gik ud paa, at Høiesteret skulde meddele Præmisser til de Domme, hvorved Underinstanternes Domme ikke in terminis bleve stadfæstede. De i Anledning af Sagen nedsatte Udvalg, i hvilke Forsamlingens meest fristandede Mænd havde Sæde, kom begge Gange til det Resultat, at de ikke kunde anbefale Forslaget i dens fulde Udstrækning. Det først nedsatte Udvalg indskrænkede sig til at indstille, at Høiesteret skulde meddele Præmisser til de Domme i criminelle Sager, hvor Underinstanternes Domme ikke in terminis vare stadfæstede. Det i Aaret 1844 nedsatte Udvalg gik noget videre, idet det indstillede, at i alle criminelle Sager skulde Høiesteret anføre det Factum eller de Facta, hvorfor den Tiltalte var bleven dømt; men ved den Maade, hvorpaa Indstillingen var affattet, tilkjendegav Udvalget tillige, at det

havde Betænkelse selv ved dette Forslag, idet det formulerede Indstillingen saaledes, at det henstillede til Allerhøieste Overveielse, om der ikke kunde træffes den Foranstaltning, at i alle criminelle Sager skulde der i Dommen, „saavidt muligt“, anføres det Factum eller de Facta, hvorfor den Paagældende var bleven dømt. Det sees altsaa, at man dengang ikke kom til det samme Resultat, som nu foreligger i nærværende Lovforslag. Den ærede Forslagsstiller har ogsaa selv oplyst, at man heller ikke i Norge er gaaet saa vidt, men at den gjældende Regel der er den, at Høiesteret i criminelle Sager skal i Dommen angive det Factum eller de Facta, som have begrundet Domsfældelsen, ligesom den ogsaa skal anføre, hvorfor en Sag afvises eller hjemvises. Naar Spørgsmaalet foreligger i sin Almindelighed, skal jeg villigt erkende, at det Rette er, at der til enhver Dom, baade en Underrets og Høiesterets, bør meddeles Præmisser; men Spørgsmaalet er, om Høiesterets Organisation og samtlige Forhold tilstede en saadan Ordning. Jeg skal endnu bemærke, at jeg er fuldkommen enig med den ærede Taler i, at vor hele Retsudvikling peger hen paa en saadan Ordning, men at Forslaget for Dieblicket gaar for vidt. — Den her tilstgætede Foranstaltning forekommer mig nemlig ikke i alle Tilfælde at være nødvendig, ligesom jeg ogsaa tror, at den er forbunden med flere Ulemper, og at den, idetmindste for Dieblicket, er udførlig.

Med Hensyn til Nødvendigheden af og Trangen til det foreliggende Lovbud, skal jeg iøvrigt tillade mig at bemærke Følgende:

Det er ganske vist, og det maa vistnok erkendes af Alle, at de samme Grunde, som tale for, at Under- og Overretterne skulle meddele Præmisser til deres Domme — jeg skal her i Forbigaaende bemærke, at der ikke findes noget Lovbud, idetmindste ikke noget klart og tydeligt om, at Præmisserne til disse Domme skulle meddeles, det er kun Praxis, som har udviklet Forholdet saaledes, — at de samme Grunde, siger jeg, som tale for, at Under- og Overretterne skulle meddele Præmisser til deres Domme, ikke kunne tale for, at Høiesteret skal ledsage sine Domme med Præ-